

Nr 06/166 (czerwiec) 2023

**Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział „Sudety Zachodnie” Jelenia Góra
Komisja Krajoznawcza**

Wprowadzenie

W czerwcowym numerze Informatora Krajoznawczego zdaje relację z ciekawych wydarzeń jakich byłem świadkiem.

Przede wszystkim przyglądałem się bitwie o Pałac Książęcy we Wleniu. Uczestniczyłem w uroczystości otwarcia Centrum Edukacyjno-Przyrodniczym Karkonoskiego parku Narodowego w Sobieszowie. Byłem świadkiem wręczenia nagród w międzynarodowym Konkursie Szkła im. Horbowego i miałem przyjemność obejrzeć zaprezentowane tam eksponaty.

Ale ukoronowaniem wydarzeń mających miejsce w czerwcu był kolejny zorganizowany i przeprowadzony przeze mnie spacer historyczno-krajoznawczy. Tym razem udaliśmy się na stadion miejski w Jeleniej Górze.

Życzę miłej lektury.

Krzysztof Tęcza

Spis treści:

Str. 1 Wprowadzenie

Str. 3 Bitwa o pałac 2023

Str. 5 Uroczyste otwarcie Centrum Edukacyjno-Przyrodniczego KPN w Sobieszowie

Str. 21 15. spacer historyczno-krajoznawczy – stadion w Jeleniej Górze

Str. 22 Międzynarodowy Konkurs Szkła im. Horbowego

Bitwa o pałac 2023

17 czerwca 2023 roku stoczono zwycięską bitwę o odbicie z rąk niemieckich Pałacu Książęcego we Wleniu. Inscenizację bitwy przygotowali członkowie Dolnośląskiego Towarzystwa Miłośników Zabytków. Tak jak w roku poprzednim walkę wygrali alianci biorąc do niewoli żołnierzy niemieckich stacjonujących w pałacu.

Jak się okazało nie obyło się bez kontuzji. Wszak nawet najlepiej zorganizowana rekonstrukcja bitwy niesie za sobą ryzyko. Na szczęście na miejscu były sanitariuszki, które udzieliły pierwszej pomocy. W zasadzie to wystarczyło. Nikt nie potrzebował specjalistycznej pomocy w jednostkach służby zdrowia.

Po zakończeniu „działań wojennych” wszyscy wzięli udział w uroczystej kolacji podczas której analizowali swoje niedociągnięcia tak by w roku przyszłym bitwa była jeszcze bardziej realistyczna.

Przy okazji miłego spotkania przypomniano historię ostatniej przedwojennej właścicielki pałacu Dorothei Rohrbeck dziedziczki wielomilionowej fortuny, powszechnie lubianej szesnastoletniej dziewczyny. Niestety jej bogactwo było solą w oku niejednej osoby. 14 lutego 1921 roku Dorothea padła ofiarą zamachu dokonanego przez jej wujka. To była wielka i niewyobrażalna tragedia, która wstrząsnęła mieszkańcami Wlenia.

Po II wojnie światowej pałac stał się siedzibą dyrekcji PGR-u Winiogóra. W latach 70-tych XX wieku obiekt przekształcono w ośrodek kolonijno-wypoczynkowym a następnie stał się własnością Zakładu Transportowego Poczty Polskiej. Niestety wciąż popadał w ruinę. Na szczęście w 2004 roku obiekt nabył przedsiębiorca spod Gdańska, który po długim i kosztownym remoncie przywrócił pałacowi należny mu blask. Dzisiaj jest to wyróżniający się obiekt hotelowy, w którym promuje się jego zagmatwaną historię. Oczywiście, jak to w takich obiektach, nocami pojawia się duch Dorothei, co jednych przyprawia o szybsze bicie serca innych zachęca do noclegu w tym miejscu.

Uroczyste otwarcie Centrum Edukacyjno-Przyrodniczego KPN w Sobieszowie

19 czerwca 2023 roku miało miejsce uroczyste otwarcie Centrum Edukacyjno-Przyrodniczego KPN w Sobieszowie. Była to okazja do podsumowania trwających kilka lat prac nad przywróceniem do życia zabudowań gospodarczych kompleksu pałacowego Schaffgotschów, w którym po wojnie działała szkoła rolnicza. Realizacja tego śmiałego projektu kosztowała ponad 100 milionów złotych. Trzeba obiektywnie stwierdzić, że warto było tego dokonać. Mamy dzisiaj miejsce, w którym można prowadzić szkolenia i konferencje, a także miejsce, w którym dzięki wystawie multimedialnej możemy poznać zarówno walory przyrodnicze Karkonoszy jak i ich tajemnice.

Uroczystość przecięcia wstęgi.

Na dobry początek zaprezentowano przybyłym historię Pałacu Sobieszów. Podczas konferencji „Edukacja przyrodnicza w XXI wieku” rozmawiano o roli edukacji przyrodniczej oraz o wyzwaniach stojących przed nową atrakcją turystyczną naszego regionu.

W uroczystości przecięcia wstęgi uczestniczyli przedstawiciele wielu parków narodowych, władz samorządowych i wojewódzkich oraz osoby bezpośrednio zaangażowane w prace przy projekcie i wszyscy, którym temat jest bliski sercu.

Dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego Andrzej Raj podziękował wszystkim pracownikom uczestniczącym bezpośrednio przy tym projekcie i zaprosił widzów do zwiedzenia kompleksu. A trzeba wiedzieć, że jest tutaj co oglądać. W budynkach gospodarczych otworzono wystawę ukazującą piękno Karkonoszy, historię poznawania i wdrażania planów ochronnych jeśli chodzi o zasoby przyrodnicze oraz historię zagospodarowania turystycznego. Z kolei w pałacu udostępniono wiele zaskakujących wystaw dotyczących samego pałacu jak i ukazujących scenki z życia w tamtym okresie.

Teraz nie pozostaje nic innego jak odwiedzać to ciekawe miejsce z naszymi znajomymi i gośćmi.

15. spacer historyczno-krajoznawczy – stadion w Jeleniej Górze

Muzeum Karkonoskie oraz Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy działająca w Oddziale PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze zaprosiły na kolejne, już piętnaste, spotkanie historyczno-krajoznawcze. Tym razem tematem spotkania był sport i obiekty sportowe w naszym mieście.

Bracia Osipikowie prezentują swój rower.

Podczas pierwszej części spotkania, po przywitaniu przez panią Małgorzatę Matysiak reprezentującą Muzeum Karkonoskie, przybyli mieli okazję wysłuchać zaproszonych przeze mnie jeleniogórskich bliźniaków braci Osipików. Są to niezwykle ludzie, ludzie którzy pokochali turystykę rowerową. Na takich właśnie pojazdach pokonali ponad pół miliona kilometrów. Daje to objechanie naszego globu ponad dwanaście razy. Jest to wynik niesamowity. Bracia Osipikowie zjeździli niemal całą Europę, dokonali objazdu dookoła Polski. Ich wyczyny zostały opisane przez ponad 350 gazet, były o nich audycje rajdowe. Wszystkie swoje dokonania zawarli w wielotomowych pamiętnikach, które przekazali do Archiwum Państwowego w Jeleniej Górze. Bracia Osipikowie opowiedzieli bardzo ciekawą historię związaną z przypadkowym odnalezieniem ukrytych w ścianie pewnego budynku rowerów i tym jak z tych niekompletnych środków lokomocji złożyli jeden nadający się do wykorzystania oraz jak nim wyruszyli na objazd naszego Euroregionu. Właśnie ten rower został przez nich przekazany do Muzeum Karkonoskiego gdzie jest ozdobą wśród eksponatów sportowych.

Po tak ciekawej opowieści poprowadziłem naszych gości na stadion miejski przy ulicy Złotniczej gdzie oczekiwał na nas dyrektor pan Miłosz Sajnog. Jak się szybko okazało pan Miłosz jest prawdziwą kopalnią wiedzy o tym największym kompleksie sportowym w naszym mieście. Dzięki temu poznaliśmy zarówno historię dawną jak i najnowszą. Zwiedziliśmy obiekty przeznaczone do uprawiania różnych dyscyplin sportowych. Poznaliśmy wiele tajemnic tego miejsca.

Muszę powiedzieć, że chyba nikt z nas nie podejrzewał ile pracy trzeba włożyć w należyte utrzymanie murawy boiska tak by mogły na nim rozgrywać mecze najlepsze drużyny w kraju. Bo kto z nas wiedział, że trawa tworząca murawę boiska to mieszanka trzech specjalnych odmian. Kto wiedział, że taką trawę trzeba kosić raz dziennie, a po obfitych opadach deszczu nawet dwa razy dziennie. Nie wolno bowiem ścinać trawy jednorazowo więcej niż o kilka milimetrów. Do tego trawa musi być systematycznie odchwaszczana, barwiona, oraz dotleniana. Akurat przywieziono 30 ton piasku o odpowiedniej gramaturze którym będą zasypane powiercone w murawie otwory. Jak więc widać właściwe utrzymanie murawy boiska piłkarskiego to syzyfowa praca, do tego bardzo kosztowna. Wszystkie te zabiegi podtrzymują rangę naszego stadionu na takim poziomie, że mogą tutaj trenować praktycznie wszystkie najlepsze drużyny z całego świata. Oczywiście na naszym stadionie mamy drugie pełnowymiarowe boisko o sztucznej murawie spełniającej wszystkie normy, na którym trenują pozostałe drużyny.

Jak się okazuje nasz stadion jest trzecim po Chorzowie i Bydgoszczy w Polsce jeśli chodzi o rekordy szybkości bite podczas biegów. Zawdzięczamy to nawierzchni bieżni wykonanej ze specjalnego materiału.

Jeśli chodzi o trybuny i pomieszczenia techniczne są one również na wysokim poziomie zapewniającym wszystko co jest potrzebne w przeprowadzaniu meczy o wysokiej randze. Są tu szatnie dla gospodarzy, gości, pomieszczenie fizjoterapeuty, pomieszczenia sędziów czy część regeneracyjna z odnową biologiczną.

Nasz stadion służy nie tylko piłkarzom czy sportowcom uprawiającym lekką atletykę. Są tutaj specjalne stanowiska dla m.in. łuczników. Są także pobudowane obiekty przeznaczone do uprawiania dyscyplin sportowych bez względu na panujące warunki atmosferyczne. Mamy tutaj hale przeznaczone do gry w piłkę ręczną, do siatkówki, do gry w tenisa stołowego oraz do zapasów i judo. Jest bardzo dobrze wyposażona siłownia oraz wewnętrzna strzelnica dla łuczników.

Z ciekawostek powiem, że w siłowni znajduje się jeszcze manekin na którym trenowali bracia Lipieniowie – mistrzowie świata, Europy i olimpijcy.

Po stadionie prowadzał nas pan Miłosz Sajnog.

Myślę, że nasza wizyta na stadionie miejskim pozwoliła wszystkim na zobaczenie, że nie jest to obiekt, którego można było by się wstydzić. Nie tylko działa on na odpowiednim poziomie zapewniającym możliwości organizacji zawodów o międzynarodowej randze ale także, a może przede wszystkim jest obiektem pozwalającym na uprawianie sportu przez naszą młodzież, przez dzieci oraz mieszkańców, którzy chcą zaznać sportowych emocji. I właśnie o to chodzi w obiektach utrzymywanych przez miasto. Myślę, że możemy być dumni iż posiadamy obiekt takiej rangi oraz zadowoleni z poziomu utrzymania tego obiektu w sprawności.

Dziękuję panu Miłoszowi Samogonowi za przyjęcie nas na stadionie, za oprowadzenie i piękne opowieści. Dziękuję także braciom Osipikom za ciekawe opowieści o swojej pasji i za uczestnictwo w naszym spacerze.

Międzynarodowy Konkurs Szkła im. Horbowego

30 czerwca 2023 roku w Muzeum Karkonoskim wręczono nagrody przyznane w Międzynarodowym Konkursie Szkła im. Horbowego. W wernisażu wystawy konkursowej zaprezentowano prace pięćdziesięciu artystów z całego świata. Konkurs mógł się odbyć dzięki wsparciu Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Organizatorem tak znaczącego konkursu są: Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze, Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu i Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza

Gepperta we Wrocławiu. Patronat Honorowy nad imprezą objął Marszałek Województwa Dolnośląskiego pan Cezary Przybylski.

W ramach konkursu wręczono następujące nagrody:

- Dolnośląską Nagrodę Główną – 25 tysięcy złotych – otrzymał Torsten Roetzsch z Niemiec
- nagroda Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu – udział w Warsztatach i Sympozjum Szkła Artystycznego e-Glass Festival – przypadła Su-Yeon Kim z Korei Południowej
- nagroda Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu – dwutygodniowa rezydencja w Pilchuck Glass Schooa – trafiła do Emilii Marcjasz z Polski
- nagrodę Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze – warsztaty w Laboratorium Szkła – otrzymała Brianna Gluszak z USA
- nagroda Muzeum Szkła we Lwowie – udział w Międzynarodowym Sympozjum Szkła Dmuchanego we Lwowie – przypadła Danowi Gluszak z USA.

Dodam tylko, że prof. Zbigniew Horbowy (1935-2019) to wybitny artysta plastyk, projektant szkła, twórca własnej szkoły wzorniczej. Był profesorem na Wydziale Ceramiki i Szkła oraz rektorem Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

Wydawca:

Komisja Krajoznawcza Oddziału PTTK "Sudety Zachodnie"

Jelenia Góra – czerwiec 2023

Tekst i foto: Krzysztof Tęcza